

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 17 (1262) 1981 m. gegužės 2 d.

Melbourne

XXVI METAI

DIEVUI IR TĖVYNEI

PERSEKIOJAMOS LIETUVOS BAŽNYČIA

Gegužės mėnuo pilnas kilnių ir prasmingų minėjimų. Mes minime Motinos Dieną, pagerbdami Lietuvos motinų pasišventimą savo vaikų ir šeimos gerovei. Mes minime Romo Kalantos didžią auką ugnies mirtyje su šauksmu *Laisvės Lietuvai*, kad jaunoji karta žintų, jog dar yra žmonių, kurie neboja mirties, kad tik Lietuva būtų vėl laisva.

Gegužės mėnesį mes su didžia pagarba prisimename Lietuvos persekiojamą Bažnyčią, norėdami pagerbti Tėvynėje esančius pasišventusius kunigus, į Latvijos pasienį ištremtus vyskopus ir tuos visus, kurie ten be baimės išpažįsta savo tėvų tikėjimą.

Kaip Romos cezariai Nerono laikais tikintieji į Kristų, kurie atsisakė nusilenkti prieš žemiškus stabus, buvo atiduoti žverims sudraskyti, taip šiandien ateistinio komunizmo vergijoje kiekvienam, kuris drįsta reikalauti tikėjimo laisvės, gresia Sibiro taigų tremtis ir kalėjimų karceriai.

Šiandien pavergtoje Lietuvoje išpažinti savo tėvų tikėjimą nėra jau taip lengva. Tik ateistams geresnės tarnybos ir atidaryti vartai į aukštesnį mokslą. Tik ateistai tegali priklausyti partijai ir komjaunimui, kurie sudaro privilegijuotą valdančiųjų klasę.

Tikintieji turi pasitenkinti tik fabrikų ir kolchozų darbais. Reikalavimas tikėjimo laisvės lygu bilietui į Sibiro konclagerius, o visi kunigai laikomi beteisiais piliečiais.

Tačiau nežiūrint spaudos ir ateistinės propagandos, šiandien Lietuvoje tikėjimas yra gyvas ir visos bažnyčios per pamaldas pilnos žmonių, ne senimo kaip "Gimnasis kraštas" rašo, bet pilna ir jaunimo.

Lenkijoje 10 milijonų vyrų įstojo į laisvasias unijas, sukeldami Solidarumo sąjungą, kaip protestą prieš komunistinę apgaulę ir sprespaudą. Taip Lietuvoje, seni ir jauni eina į savo bažnyčias ne tik pagarbinti Galybių Viešpatį, bet ir pareikšti protestą prieš žmogaus išnaudojimą, melą ir sprespaudą.

Kada tėviškės bažnyčioje iš šimtų krūtininių suskamba galingai lietuviška giesmė, o okupantui ir jo tarnams tikrai pasidaro neįauku, nes tai jiems primena čia ne jūsų žemė, čia ne jūsų namai.

Rašo Albinas Pocius

Pilnutėlės bažnyčios, gausingos jaunimo religinės eisenos į Šiluvą ir Kryžių kalną rodo, kad persekiojama Lietuvos Bažnyčia tebėra gyva.

Kristus Lietuvoje nemirė, bet po kančios persekiojimų Jis prisikėlė ir gyvena Lietuvos žmonių širdyse.

Kada skaitai slapta iš Lietuvos gaunamus katakombose spausdinamus Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas, kur aprašomi Lietuvos tikinčiųjų vargai ir persekiojimai, nesinori tikėti, kad tai vyksta XX — tamsiame amžiuje jau sugriuvus kolizijai ir praėjus šimtmečiams po vergijos panaikinimo.

Tačiau tai vyksta Europoje prie gintarinės Baltijos krantų, po detentės vėliava, kada mūsų broliams uždedamos Anglijoje gamintos grandinės ir vežami sunkvežimiais, kurių fabrikus pastatė Vakarų milijonierių kapitalas.

Bet nenusiminkime sesės ir broliai lietuviai! Per Lietuvą šimtmečių istorijos bėgyje daug okupantų ir plėšikų praėjo. Kryžiuočių kraujo ir ugnies krikštas, švedų karalių karai, Napoleono, carų ir kaizerio kariaunų žygiai, slapsti ir negražūs Hitlerio ir Stalino susitarimai mus padalyti. Jie visi jau išsisi kapų gilumoje, bet Lietuva vis tebėra gyva. Ji pergyvens ir kolonistinės rusų imperijos žlugimą. Mūsų tauta nežus, nes Dievas yra jos žmonių širdyse.

Šiandien prisimindami Lietuvos persekiojamą Bažnyčią, ne tuščias ašaras liekime, bet rimtai pagalvokime kaip mes galėtume savo tautai padėti.

Kūrybingas žmogus niekada nuleidžia rankų ir nepuola į nusiminimą, bet ieško geresnės išeities.

Prašydami Dievo apsaugoti Lietuvį tautą ir sutrumpinti jos kančių dienas, taip pat turime prisiminti ir kitus Kristaus žodžius, kur sakoma: belskite ir bus jums atidaryta, todėl belskime ir ne tik į dangų, bet ir į žemiškųjų valdovų širdis, kad jie suprastų savo detentės klaidas ir nors moraliai padėtų pavergtosioms tautoms.

Mes negalime būti neutralūs stebėtojai, kaip kino salėje žiūrėdami į ekraną. Ten ekrane vyksta tik

vaidinimas, čia ateinančios žinios iš Lietuvos yra žiauri realybė. Naujųjų laikų Lietuvos istorija kuriama ne praetyje, bet dabar ir jos kūryboje dalyvauja visa kovojanti tauta.

Mes, būdami tos tautos vaikai išeivijoje, negalime būti nejautrūs mūsų sesių ir brolių Tėvynėje pagalbos šauksmui. Mes turime reikalauti tikėjimo laisvės Lietuvos Bažnyčiai ir visam pasauliui skelbti apie okupanto kriminalinius nusikaltimus prieš lietuvių tautą.

Padėdami išlaikyti išeivijoje lietuviškas parapijas, suteikdami auką Religinei Salpai arba Kronikų leidimui Vakarų pasaulyje, mes padėsime persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai.

Išlaikydami lietuvių kalbą savo šeimoje ir aktyviai dalyvaudami lietuviškųjų organizacijų darbuose Tu padėsi užtikrinti lietuvių tautos ir mūsų bendruomenės tęsimą.

(Nukelta į 3 puslapį)

Juozas Mikštas

AUSROS VARTŲ MARIJAI

Aušros Vartų Marija,
Tu matai Vilniaus miestą
Ilgametėj vergijoj,
Okupantų apsėstą.

Tu matai Gedimino
Pilį seną, didingą.
Tu būk jai gailėstinga,
Blogio siaubą pamynus.

Tu matai krašto kančią,
Graudžias ašaras, kraują.
Sunkūs sprespaudos pančiai
Viešpataut nesiliauja.

Tu girdi iš pasaulio
Aidint skundą ir maldą:
— Smurtas Lietuvą valdo!
Kelk jai laisvės ten saulę.

Aušros Vartų Marija,
Gelbėk Tu Vilniaus miestą,
Ilgametėj vergijoj
Okupantų apsėstą.

1981 m. Marijos mėnuo
išeivijoj.

— Amerikiečių Reader's Digest 30 milijonų tiražo 15 kalbų leidžiamo žurnalo korespondentas New Yorke apėmė Lietuvos Informacijos Centrą ir su Centro vedėju kun. Kazimieru Pugevičium pravedė pasikalbėjimą apie religinę padėtį Lietuvoje. Pateiktą informacinę medžiagą - LKB Kronikas korespondentas panaudos straipsniui apie rusų okupuotą Lietuvą.

— Kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas Lietuvos Informacijos Centras New Yorke išdalino amerikiečių laikraščių redakcijoms informacinį straipsnį apie paskutinius žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje.

— Kanados Lietuvos Fondas, įsteigtas 1962 m., jau pasiekė \$ 400.000 kapitalą, kaip ir JAV Lietuvos Fondas vadovaujasi šūkiu: kapitalas Lietuvai - nuosimčiai lietuvių, iš palūkanų finansuoja Kanados lietuvių kultūrinę veiklą. JAV Lietuvos Fondas jau pradėjo trečią milijoną dolerių.

— Amerikos Atlanto pakraščio lietuvių tautinių šokių šventė rengiama Hartforde gegužės 30-31 dienomis. Programoje dalyvaus šokių grupės iš Baltimorės, Bostono, New Jersey, New Yorko, Filadelfijos, Rochesterio. Bilietai kainuos po \$ 8.

— LKB Kronikos Nr. 46 atspausdintas docento Vytauto Skuodžio teismo bylos Vilniuje aprašymas sukėlė amerikiečių spaudoje susidomėjimą, kai Vytautas yra gimęs Amerikoje. Įvairūs Amerikos laikraščiai jau atspausdino straipsnius apie docento Skuodžio bylą ir jo nutiesimą žiauria bausme. Dar platesnį aprašymą ruošia žurnalas Freedom Appeals, kuris platina informaciją apie laisvės sąjūdžius tuose kraštuose, kuriuose suvaržytos žmogaus teisės.

— Vokietijoje Vasario 16 Lietuvos gimnazijos mokiniai ir mokytojai su direktorium Jonu Kavaliūnu balandžio 13 d. atvyko autobusu į Romą, apėmė žymiąsias šventoves, istorinius paminklus, meno galerijas, dalyvavo šv. Mišiose Lietuvos kankinių koplyčioje šv. Petro bazilikoje, kurias aukėjo prelatas Tulaba - šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius. Jis per Mišias jaunimui priminė, kad ši koplyčia liudija lietuvių tautos gyvenimą - sienų dekoracijose švyti karalius Mindaugas, Vytautas Didysis, šv. Kazimieras, Kazių ir Sibiro kankiniai. Kitą dieną moksleiviai su mokytojais apėmė garsumą Vatikano muziejų, katakombas, išvyko į Neapolį, Pompėją, Capri salą. Per Velykas dalyvavo Popiežiaus pamaldose.

— New Yorke Batuno organizacija, besirūpinanti Pabaltijo kraštų reikalų iškelimu Jungtinėse Tautose, pasiuntė savo atstovus į 37-tą žmogaus teisių komisijos sesiją Ženevoje. Batune yra du lietuviai atstovai - Jonas Norkaitis ir Narcizas Prielaida.

Atvertas langas į prancūzišką pasaulį

Paryžiuje išleistas svarbus veikalas prancūzų kalba

Informavimas svetimauciu apie istorinę lietuvių tautos teisę turėti savo nepriklausomą valstybę, joje reikiama būdu tvarkytis, kurti savo kultūrinį gyvenimą, taip pat kovos dėl Lietuvos laisvės vedimas yra pagrindinis išeivijos uždavinys. Reikia pasidžiaugti, kad šioje informacijos srityje mes per 40 okupacijos metų esame nemažai padarę, išleidę nemažą dokumentinių knygų. Tačiau ligšiolinė mūsų informacija buvo beveik išimtinai anglų kalba leidžiamomis knygomis, biuleteniais, brošiūromis teikiama.

Tai iš dalies suprantama, nes "The World Almanac 1981" duomenimis anglų kalba yra labiausia išplitusi moderniškų kalbų tarpe. Ja kalba 386 milijonai pasaulio gyventojų. Bet ir kitos kalbos, jų tarpe prancūzų, yra labai reikšmingos tautų bei valstybių santykiuose.

Prancūzų kalbą vartoja 103 milijonai gyventojų. Europoje, be Prancūzijos, prancūziškai kalba Liuksemburge, Belgijoje, Monako, Šveicarijos valstybėse, o Afrikoje ir Artimų Rytų kraštuose gal dvidešimtyje valstybių prancūzų kalba yra arba pirmoji, arba antroji valstybinė kalba. Šios kalbos didelę įtaką tebėra buvusios Indokinijos valstybėse - Vietname, Laose, Kambodijoje. Bet tai dar ne visas. Ilgus amžius prancūzų kalba buvo tarptautiniuose valstybių santykiuose vartojama kalba. Tačiau po II pasaulinio karo jos reikšmė kiek sumažėjo ir ją lyg nūrungė anglų kalba. Vis dėlto oficialios tarpvalstybinės sutartys dažniausia rašomos prancūzų kalba, nes ji tarptautine kalba ir paliko.

Taigi be galo svarbu pavergtoms tautoms informuoti prancūziškai kalbančias tautas, kurių pasaulyje yra daugybė; informuoti šia kalba tarptautines institucijas, organizacijas. Deja, ligi šiol šioje srityje lietuvių nebuvo daug padaryta. Bet štai gera naujiena. Turime prieš akis didžiulį 350 puslapių veikalą "La Lithuanie et la Seconde Guerre Mondiale" (Lietuva ir antrasis pasaulinis karas). Antrinė antraštė - "Recueil des Documents" (Dokumentų rinkinys). Šį veikalą paruošė prof. dr. Bronis Kaslas, (anksčiau Kazlauskas), gimęs 1910 m. Vytauto Didžiojo universitete baigė teisės mokslus 1935 m. Studijas

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

gilino 1939-1940 m. Strasbourgo universitete, Prancūzijoje, kur gavo daktaro laipsnį. Profesorio Vytauto Didžiojo, Strasbourgo, De Troito, Wilkes - Barre universitetuose, dėstydamas tarptautinę teisę. Dabar profesorius - pensininkas. Tarptautinės teisės klausimais jis yra parašęs keletą knygų ir paskelbęs daugybę studijinių straipsnių. Gerai žinomas svetimauciu tarpe. Taigi šis vyras buvo pajėgus tokį didelį darbą paruošti ir savo darbą gerai atlikti.

Veikalą išleido gerai žinoma G. P. Maisonneuve et Larose leidykla Paryžiuje, specializuojanti aukšto lygio tarptautinės teisės studijų leidimu.

Knygos įžangoje leidėjai rašo, kad šio leidinio išleidimą parėmė (tiksliau finansavo) JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarnyba Algimanto Gečio vado vaujama. Knyga išleista 2.000 egz. tiražu. Liet. Bendruomenės įnašas jos išleidimui nebuvo mažas - kalbama, kad 15.000 dolerių.

Šio didelio ir reikšmingo veikalo apimtį ir reikšmę artimiausiu laiku nusakys šios srities specialistai, recenzentai. Mes pasitenkiname tik sustoti prie kai kurių knygų bruožų.

I-je knygos dalyje autorius supažindina prancūzų skaitytojus su Lietuva, jos istorija, lietuviais. Supažindina labai įdomiu ir prasmingu metodu. Apie Lietuvą ir lietuvių kalbą ne pats autorius, bet jo atrinkti prancūzai autoriai ištraukomis iš savo raštų: Jacques Buge, Jean Mauciere, Henri Focillon, Georges Matoré, G. Dulon, René Ristelhueber, J. C. Norem, Ernest Pezet. Vis tai žinomi prancūzų mokslininkai, politikai, valstybininkai, rašytojai. Šie lietuvių draugai kalba į prancūzus mūsų reikalui labai teisingai, įdomiai, pristato Lietuvos reikalus patraukliai.

II-je knygos dalyje (50-311 psl.) pateikti 95 labai svarbūs Lietuvos valstybingumą ir lietuvių tautos kovą dėl savo laisvės liečiantieji

dokumentai su jų priedais. Tai labai reikšminga medžiaga. Chronologinė dokumentacija pradėdama Lietuvos - Sovietų Rusijos sutartimi, pasirašyta 1920. XII. 12 Maskvoje, kuria, kaip žinome, Lenino vadovaujama vyriausybė atsisakė nuo bet kurių teisių į Lietuvą ir pripažino ją nepriklausoma. Paskelbti daugelio kitų sutarčių tekstai. Jomis Sovietų Sąjunga daugelį kartų akcentavo Lietuvos nepriklausomybę ir užtikrino iš savo pusės jos neliečiamumą.

Ypatingai daug vietos paskirta Vokiečių - Sovietų konspiracijai prieš Pabaltijo valstybes ir Lenkiją. Tai mums populiariu vardu žinoma 1939 m. Molotovo - Ribentropo pakto dokumentai su jų įvairiais slaptais priedais, telegramomis. Prie jų šliejasi Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą dokumentai, Lietuvos atstovų Europos ir Amerikos kraštų sostinėse protestai: K. Skirpos Berlyne, K. Girdvainio Vatikane, B. K. Balučio Londone, St. Lozoraičio Romoje, Vyt. Gylisio Stockholme, P. Zadeikio Vašingtone, P. Klimo Paryžiuje.

Paskutinėje knygos dalyje pateiktos slapotos Sovietų instrukcijos Pabaltijo tautų žmonių deportacijos reikalui, kai kurie Lietuvos 1941 m. sukiliminės vyriausybės pareiškimai, Vinco Krėvės - Mickevičiaus atsiminimų apie jo pokalbius su V. Molotovu ištraukos, pagaliau Lietuvos laisvinimo organizacijų Lietuvoje ir užsienyje memorandumai, Lietuvos rezistencijos, Helsinkio konferencijos nutarimams vykdyti Lietuvos skyriaus pareiškimai, 45 pabaltiečių deklaracija Molotovo - Ribentropo pakto panaikinimo reikalui, dokumentų nuorodos ir kita pastarojo meto medžiaga.

Su šios knygos išleidimu autorius ir leidėjai atliko be galo didelį darbą, kokio ligi šiol nebuvo padarę. Buvo atidaryta jei ne durys, tai bent platus ir aukštas langas į prancūziškai kalbantį pasaulį, į tarptautinius vandenis. Pateikta labai svarbi medžiaga senam Lietuvos valstybingumui įrodyti ir jos laisvės bylai spręsti. Prof. dr. Bronys Kaslas, dokumentus surinkęs, daugelį jų pats į prancūzų kalbą išvertęs, juos mokslis būdu klasikavęs ir komentavęs, A. Gečys, keletą metų rūpinęsis knygos išleidimu, JAV LB - faktiškai leidėjas ir visi talkininkai yra verti visos lietuvių tautos padėkos, kurią čia ir išreiškiame.

— Ateitininkai Sendraugiai Čikagoje akademiniu vakaru prisiminė prieš tris mėnesius Vokietijoje mirusį prof. dr. Joną Grinių. Apie jį kalbėjo Alina Skrupskelienė, Julija Švabaitė Gylinė, o kun. dr. Juozas Pruskis papasakojo atsiminimų iš nepriklausomos Lietuvos, kai Jonas Grinius su kitais akademikais suorganizavo modernų ir dinamišką dienraštį "XX Amžių".

įvykiai

● **Canberra.** Parlamente balandžio 28 d. visą valandą Mr. Andrew Peacock aiškino kodėl atsisakė iš Pramonės ryšių ministerio vietos, principu nesutikdamas su ministru pirmininku Mr. Fraser, kuris taip pat ilgą kalbą atskė ir atmetė kaltinimus, kai galėjo išsiaiškinti ministerių kabinetą, nedarant iš to tragedijos. Tie ginčai parlamente rodė ne liberalų politikos esmę, bet jos metodus.

● **Viktorijos Švietimo ministris Mr. Fife** praneša, kad etninėm mokyklom baigia ruošti pagalbą ir netrukus - nuo liepos mėnesio registruotai etninei savaitgalio mokyklai už kiekvieną mokinį mėsams bus išmokama po \$ 30, mokytojai turės registruoti mokinių lankymą ir dalyvavimą pamokose.

● **Sydney.** "The Bulletin" žurnalas gegužės 5 d. laidoje 86 psl. praneša, kad per Kremlių nubangavo neramios žinios apie religinį užsidegimą, kai naujausiom žiniomis Popiežius Jonas Paulius II nori aplankyti Rusiją. Pagrindinis dėl to Kremliaus susirūpinimas: Latvija ir Lietuva.

● **Varšuva.** Netikėtai iš Maskvos atskrido sovietų ideologas Mikhail Suslov, 78 m. sutramdyti lenkus. Tas Suslov, "Aušros" Nr. 7 pranešimu, pokario metais Lietuvoje buvo baisėnis už koriką Muravjovą. 1944-1952 m. Suslovui vadovaujant šimtai tūkstančių lietuvių buvo ištremita ir nukankinta Vorkutos, Karagandos, Igorkos, Magadano ir kitose katargos vietovėse.

● **Lenkijos vyskupas** neseniai paskelbė ganytojinį laišką ir paskermė krašto spaudą, kuri prieš praėjusių metų reformų pradžią visas susižinojimo priemones dominavo melu: spauda melavo, radijas melavo, mokyklos melavo ir pagaliau melas atsiskuto prieš pačius melagius, tegul tai atsimeina tie, kurie įžeidžia tiesą, - praneša "The Australian" balandžio 27 d. laidoje.

● **Tarp Australijos ir Naujos Zelandijos keliaujantiems** nuo liepos 1 d. bus reikalinga turėti pasus, praneša Imigracijos ministras Mr. Ian Macphie, tai dėl kontroliavimo narkotikų prekybos, nes dauguma tarptautinių teroristų N. Zelandiją panaudoja kaip užpakalines duris atvykimui į Australiją be paso.

● **Trys afganai** lakūnai su sovietų malūnsparniu atskrido į Pakistaną ir paprašė politinės globos. Kitas afganas su rusų tanku atvažiavo į Pakistaną. Jie sako, kad afganų kariai nekenčia okupantų rusų, dezertuoja ir pereina pas Laisvės kovotojus partizanus, kurie naudoja plastikines minas prieš rusų tankus, o rusai su savo aparatais tokių minų negali susekti.

● **Britų valdomoji S. Airijos parlamentaras** airis Bobby Sands, 27 m., kalėjime paskelbė bado streiką, kad Airijos partizanai uždaryt kalėjimuose gautų politinių kalinių teisę. Jau 60 dienų kaip Sands badauja.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St., Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Daukyns. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams 20 dol. Kituose kraštuose 25 dol. Atskiras numeris - 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

KODĖL KOMUNISTAI PERSEKIOJA RELIGIJĄ ?

Marijos garbei skirtąjį gegužės mėnesį ALK Federacijos Valdyba kviečia visus minėti persekiojamą Lietuvos Bažnyčią, kad Marijos užtarimu ji greičiau atgautų laisvę, kaip yra pažadėjęs Fatimos apsi-reiškimuose Rusijos atsivertimą. Pažvelkime į tas priežastis kodėl komunistai persekioja religiją.

Komunizmas didesnio skaičiaus jo oponentų laikomas politinės ir demokratinės laisvės mirtinu priešu ir ta viena ataskaita su juo kovojama. Kiti, manydami turį gilesnį komunizmo supratimą, žiūri į jį kaip į socialinę doktriną, atsisakydama nuo dvasinės tikrovės, bet komunistui pripažįsta tam tikrų atsieklimų. Komunizmas tačiau, kaip filosofija neigianti antgamtinę gyvenimą, jo vieton iškeldamas netikrą "progreso" kultą, grasina krikščionybės Apreiškimo esminėm vertybėm. Komunizmas, kaip sistema įsišaknijusi ateizme, daugeliui žmonių visai nepažįstamas, nežiūrini Bažnyčios per daugelį metų pakartotų ir paskelbtų išpėjimų. Gal būt ta daugelio krikščionių apatiša komunistiniam pavojui yra išaiškinama tuo faktu, kad jie daugiau svarbos teikia komunizmo socialinei ir politinei reikšmei negu jo dvasinei prasmėi. Jiems komunistų partija didesnis priešas negu partijos ideologija; partijos programa, negu partijos principai. Komunizmo tikslas užmiršamas, žvelgiant į taktikas, kuriomis komunizmas siekia savo tikslų.

Ivykių istorija nuo 1940 metų komunistų užimtuose kraštuose aiškiai rodo, kad religijos persekiojimas lieka pagrindiniu ir nepakeičiamu marksizmo elementu. Komunistų doktrina sukurta socialinę bendruomenę prasideda su kova prieš "visų rūšių religinius prietarus". Vienintelis pasikeitimas buvo tik metodinė organizacija griežtesniu marksizmo dialektikos pritaikymu ir vis žiauriau persekiojami religiją užimtuose kraštuose.

Pagal savo principus komunistai kovoja prieš religiją trim aiškiais pagrindais. Pirmiausia, "mokslo" varden. Jiems religija yra apgaulė, kuri žmogų nukreipia nuo jo tikrojo tikslo - medžiagos evoliucijos realizavimą savyje. Antra, "teisingumo" varden, nes jiems religija yra kapitalistinio išnaudojimo sąjungininkė. Pagaliau, "socialinio progreso" varden, nes jiems religija yra "žmonių opiumas" ir kito pasaulio pažadas padedąs tik išlaikyti prispauostas klases. Neįsigaudo tų savo principų, kurie tiesiogiai įkvepia jų veiklos sistemą prieš Bažnyčią, ir neprarasdami kovos galutinio tikslo sulikviduoti religiją ir kapitalistinę bendruomenę, kurios religija yra neatskiriama dalis, komunistai ypačingai kovoja prieš religiją kiekviename užimtame krašte. Ta prasme religijos persekiojimų istorija

Marija Lietuvos globėja

Marija drauge su savo Sūnumi Jėzumi Kristumi atvyko į Lietuvą tada, kai Lietuva buvo pakrikštyta ir apšviesta Evangelijos šviesa. Lietuviai krikščionys tuoj pamilo dangiškąją Motiną. Jos garbei statytos bažnyčios, jos šventovės ir paveikslai buvo garbinama kaip stebuklais ir malonėmis garsios vietos. Įvairios pamaldumo formos, jau išaugusios Bažnyčioje, tuoj ir lietuvių buvo pasisavintos: Marijos šventės, brolijos, giesmės plačiai paplito ne tik po bažnyčias, bet ir kaimų bakūžes. Marija imta garbinti kaip "Gailestingumo Motina" Aušros Vartuose, kaip "Ligonų Sveikata Šiluvoje ir kitais titulaus.

Marijos pagalba ir globa padėjo Lietuvos katalikams atsispirti užplūdusioms protestantizmo bangoms. Po to Lietuvos Bažnyčia atsigavo ir dar labiau pamilo Mariją, ypač po Šiluvos įvykių. Lietuviai šaukė Marijos pagalbos ypač kraštuose, kuriuose dienos, kada svetimos kariuomenės - rusų, švedų, siautė Lietuvą, kada po karų sekė badas, maras. Tokioje kritiškoje ne tik Lietuvai bei ir Lenkijai padėtyje, Lietuvos - Lenkijos valdovas Jonas Kazimieras 1656. VI. 1 Lvo-ve, dalyvaujant vyskupams, senatoriams ir liaudžiai, abi valstybės paaukojo Marijai: "Siandien Tave renkuosi savo Globėja ir mano valdomų žemių Karaliene, Tavo ypatingai globai ir apsaugai pavėsdamas save ir mano valdomas žemes. Pažadų Tau ir Tavo Sūnui Viešpačiui Jėzui Kristui, savo, mano diduomenės ir mano tautų vardu, Tavo garbę ir kultą visoje valstybėje, visomis jėgomis dar labiau propaguoti". Taip Lietuva savo pamaldumu ir Marijai paaukojimu virto "Šventąja Lietuva" - "Marijos Žeme".

Praslinko keli amžiai ir vėl Lietuvą užplūdo ne tik jos nepriklausomybės, bet ir jos tikėjimo priešai bolševikai. Ir vėl naikinamas tikėjimas, persekiojami tikintieji, žudomi ir tremiami drąsūs tikėjimo išpažinėjai. Tokiose tragiškose

nuo 1940 metų rodo visur komunistų kontroliuojamose kraštuose tą patį persekiojimų planą prieš Bažnyčią. kiekviename krašte pagal reikalą prisitaikant konkrečioms sąlygoms. Tie faktoriai išaiškina kodėl kraštuose žiaurumu religijos persekiojimai Lietuvoje nebuvo pakartoti tuo pačiu laipsniu Lenkijoje arba Jugoslavijoje. Šį faktą komunistų propaganda panaudoja pasaulio opinijai sukurti įspūdį, kaip jie sako, "pavyzdine religijos laisve", kaip jai leidžia egzistuoti Lenkijoje.

Yra pagrindinis komunizmo principas, kad Bažnyčios likvidavimą neturėtų tuoj pat įvykdyti, jei tai kokiu būdu trukdytų kurio krašto sovietizaciją. Išvada - komunistų taktikos yra visuomet palenktos principui: kur politinė ir ekonominė komunizmo struktūra jau patvariai įsikūrus, kaip Lietuvoje, komunistų režimas jau nebesiskaito su priemonėmis sunaikinti religiją.

aplinkybėse Lietuva vėl buvo paaukota Marijai. Šis paaukojimas buvo padarytas 1951 m. Jam pagrindas buvo 1917 m. Portugalijos Fatimoje vaikams apsi-reiškusios Marijos pareikštas pageidavimas, kad ne tik pavieniai asmenys, bet ir ištisos tautos ir visa žmonija būtų paaukota jos Nekalčiausiai Širdžiai. Pirmieji tokį paaukojimą padarė Portugalijos vyskupai 1931 m. pavesdami savo kraštą ypatingai Marijos globai. O visą Bažnyčią ir visą pasaulį Marijos Nekalčiausiai Širdžiai paaukojo popiežius Pijus XII 1942. X. 31.

Tragiškų Lietuvai dienų akivaizdoje, lietuviai katalikai 1950 m. ėmė prašyti Lietuvos bažnytinės Provincijos Metropolitą arkiv. Juozapą Skvirecką, kad jis lietuvių tautą paaukotų Nekalčiausiai Marijos Širdžiai, kaip jau yra padarę kitos tautos. Stiprėja viltis, kad tik Dievo pagalba ir Marijos meile bei globa galime būti išgelbėti "nuo priešais bausas".

Lietuvos paaukojimą Nekalčiausiai Marijos Širdžiai padarė Lietuvos vyskupai tremtyje: arkiv. Juozas Skvireckas, vyskupai Bučys,

Brizgys, Padolskis, dalyvaujant dvasiškiams, diplomatom, Romoje esantiems lietuviams 1951 m. gegužės 13 d. šv. Kazimiero Kolegijos koplyčioje, vadovaujant arkiv. J. Skvireckui, kuris lietuvių Tautos vardu kreipėsi į Šv. Dievo Motiną Mariją šiais žodžiais:

"Mes, Tau kitados paaukotos Tėvynės Lietuvos šalies sūnūs, kuriuos Šventoji Dvasia pastatė vyskupais valdyti Dievo Bažnyčią ir vesti jos ištikimus vaikus išgany-mo keliu, aukojame save, mūsų bažnytinės Provincijos ir visos Lietuvos sūnus ir dukras: tuos kurie yra žiauriai kalinami ir ištremti nejaukias svetimas šalis ir neturi tenai sau jokios dvasinės paguodos, ir visus kitus lietuvių išsisklaidžiusius kone visuose pasaulio kraštuose, aukojame Tau, Tavo Nekalčiausiai Širdžiai, kad tavo meilė ir užtarimas pagreitintų Dievo Karalystės pergalę, o visos tautos, susitaikiusios tarp savęs ir su Dievu, vadintų tave palaiminta ir nuo vieno žemės pakraščio iki kitam kartu su tavimi giedotų nesiliaujančią garbės, meilės ir padėkos MAGNIFICAT Širdžiai Jėzaus, kuriame viename žmonija gali rasti Tiesą, Gyvenimą ir Taiką". J.V.

(Bus daugiau)

DIEVUI IR TĖVYNEI

(Atkelta iš 1 puslapio)

Okupanto tarnai, norėdami mus išjungti iš aktyvios veiklos, dažnai mums kartuoja, kad mes esame nuo tautos kamieno nudžiūvusi šaka.

Savo kilniais darbais ir doru gyvenimu parodykime visiems, kad mes esame gyva ir žaliuojanti mūsų tautos dalis, kartu su visa tauta kovojanti už mūsų tautos gerą ir šviesesnį rytojį.

Kadangi mes gyvename laisvėje, todėl ir mūsų kovos sąlygos lengvesnės, bet ta turima laisvė kartu uždeda ir didesnes pareigas. Mes turime atlikti tos kovos uždavinius, kurie yra neįmanoma atlikti pavergtoje Lietuvoje.

Kai Tėvynėje esančiųjų balsas okupanto užslopintas, mes čia turime geležinio Vilko balsu šaukti visam pasauliui - **Laisvės Lietuvai!**

Mūsų tautos kankinių aukos prie Rainių, Pravieniškių, Cervenės ir Sibiro taigose būtų veltui, jeigu

mes tylėtume. Pusės milijono kankinių dvasios mus prakeiktų ir ateinančios kartos mus pasmerktų, jeigu mes neatliktume mums skirtos pareigos. Tautos kankinių aukos būtų veltui, jeigu mes atsisąjūdėtume Lietuvos vardo, net šio krašto žmonės mūsų negerbtų, nes manytų, kad mes esame negarbingi žmonės, jeigu varge ir nelaimėje atsisakome ištieti pagalbos ranką savo tautai.

Kovojanti tauta nori, kad jos balsą pasaulis išgirstų. Neleiskime, kad mūsų sesės ir broliai Tėvynėje pasijustų visų apleisti ir apgauti.

Savo darbais parodykime, kad mes einame visi kartu su jais į kovą už tikėjimo laisvę bei žmogaus teises, reikalaujame laisvojo apsisprendimo lietuvių tautai ir sovietų Rusijos dekolonizacijos.

Mūsų kova yra teisinga ir mes laimėsime, nes Dievas visada padeda tiems, kurie kovoja už tiesą ir gerį.

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

iškeliavus Amžinybėn, jo brolių Valentina - ALK Federacijos pirmininką, mirusio šeimą ir visą giminę liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

ALK Federacijos Valdyba

Gilaus liūdesio valandoje, amžinybėje iškeliavus Skautų bičiuliui ir rėmėjui

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

jo žmonai v.s. Danutei Čižauskionei, dukrelėms - Lorelei ir senei Ritali Čižauskaitėms, giminėms ir artimiesiems nuoširdžiai skautišką užuojautą reiškiamo ir drauge liūdime.

LSS Aust. Rajono Vadija

Redaktorė A. Baltrukonienė, 5 Diamond Ave. Glen Waverley Vic. 3150

Moteris, kuri mums davė Motinos Dieną

Vargšė Ana Jarvis apsiverstų karste ir dėkotų Dievui, kad ji po žeme, jeigu ji žinotų kas atsitiko su Motinos Diena. Ji turėtų tam gerą priežastį, nes ji Motinos Dienos motina.

Kaip tos dienos steigėja 1908 metais, ji visada buvo kieta oponentė prieš komercinį įslinkimą į jos sugalvotą idėją.

Daugiau negu ketvirtį šimtmečio prieš jos mirtį 1948 metais, kai ji jau buvo 84 metų, Miss Jarvis vadino pirklius šarlatanais, piratais, gangsteriais ir visokiais kitokiais terminais, nes jie pasinaudojo jos idėja, kuri buvo skirta motinų paminėjimui.

Jos pačios motina mirė 1905 metais gegužės mėnesį, o 1908 metais gegužės 10 dieną Anna Jarvis užsakė bažnyčioje jos motinos ir kitų jos bendruomenės motinų garbei paminėjimą. Nuo to laiko prasidėjo jos viso gyvenimo kryžiaus kelias pripažinimui Motinos Dienos visame pasaulyje.

Ji rašė laiškus gubernatoriams, kongreso nariams, laikraščių leidėjams ir Baltiesiems Rūmams, prašydama, kad diena motinoms būtų oficialiai pripažinta.

Po šešių metų Motinos Dieną šventė beveik kiekviena Amerikos valstija.

Pilnas tautinis Motinos Dienos pripažinimas Amerikoje atėjo 1914 metais, kada prezidentas Wilsonas pasirašė rezoliuciją, paskirdamas gegužės mėnesio antrąjį sekmadienį motinoms pagerbti.

Po to, kai jos idėja buvo įgyven-

dinta Amerikoje, Anna Jarvis savo pastangas nukreipė į kitus pasaulio kraštus ir vienu laiku buvo nustatyta, kad 43-jose valstybėse švenčiama Motinos Diena.

Jos susirašinėjimas taip išaugo, kad ji turėjo nupirkti kaimyninį namą sutalpinimui visų savo raštų.

Skaudi ironija, bet jos kova tik prasidėjo.

Ji pasmerkė kuo Motinos Diena jos akyse tapo - malonė parduotuvėms.

— Spausdinta kortelė, - ji protestavo, - nieko nereikia, išskyrus, kad žmonės tingi asmeniškai parašyti motinai, kuri kiekvienam yra daugiau padariusi, kaip kas nors kitas pasaulyje. Įvairūs apgavikai, kurie stengiasi savo aprūpinimą įvairiais niekniekiais pakeisti, išimtų varinuką ir iš mirusios motinos akių.

70-ties metų Anna Jarvis tapo keista. Netekėjusi, bevaikė, ji neregistravo daugiau savo telefono, nepriėmė žmonių. Ji taip pat pradėjo apakti, apkursti ir beveik be skatiko ją perkėlė į prieglaudą, kur ją slaptai šelpė gėlių parduotuvių savininkai, kurių ji taip labai nekenė.

Trumpai prieš mirtį Anna Jarvis didelius kartėlius yra pasakiusi:

— Aš galiuos, kad stengiausi įvesti Motinos Dieną. ašm

FESTIVALIS VIENUOLEI MARIJAI

Moteris, kuri galėtų būti Australijos pirmoji Šventoji, buvo iškelta St. Johns katalikų bažnyčios festivalyje, Melbourne priemiestyje Mitcham. Maldos buvo aukojamos dėl kanonizavimo motinos Mary Mackillop, įsteigėjos šv. Juozapo katalikų vienuolijos, su dabar 1.800 vienuolių seserų Australijoje ir Naujoje Zelandijoje.

Jai suruoštas festivalis vyko kovo 14, 15, 18 ir 19 dienomis su paskaitomis kurios iškėlė Mary Mackillop kanonizaciją ir buvo išstatyti plakatai ir fotografijos iš jos gyvenimo. Tikima, kad Motina Marija padarė keletą stebuklų. Viena Melbourne moteris praėjusiais metais pasakė, kad ji stebuklingai išgijo per Mariją Mackillop nuo sklerozės. Šią įvykį tikrina bažnytinis autoritetas. Marija Mackillop gimė Melbourne priemiestyje Fitzroy 1842 m. ir mirė 1909 metais. Jos byla svarstoma Vatikane.

BRANGIAJAI GERAJAI MAMAI

Kai žiburiai vėlyvi nyksta nuo langų,
Danguj nušvinta tolima aušrinė,
Aš ieškau tos žvaigždutės beribiame danguj,
Kur šviečia Tau, mamyt, per maldą rytmetinę.

Ir ašarom palangę vilgau nejučia,
Nors nutariau tvirtai šiandien neverkti.
Kalbuosi mintimis aš su žvaigžde skalsčia,
Kuri Tavus namus šią valandėlę sergsti.

— Nunešk mane, žvaigždut, akimirkai trumpai.
Į palmių ir koalų tolimas žemes,
Pastogėje tėvų leisk ašarai nudžiūti
Ir akmenį vienatvės nuo širdies numesti.

Gal būt manai, žvaigždut kad aš per daug išaugau.
Kad man savam lizde užtenka šilimos?
Tai netiesa - geriausias žemėj draugas
Nesugebės pakeisti mylinčios mamos.

Išnyksta žvaigždės, vėl dangus pabala.
Aš stoviu dar ilgai vienų viena.
O mano širdy šviesu, taip lengva, gera,
Kad Tu esi, kad gyveni, m a m a !

Angelė

Šitas eilėraštis buvo atsiųstas vienai mamai iš Lietuvos į Australiją.

Maisto užšaldymo procesas nelengvai prigyja

Vienas iš Prancūzijos geriausių virėjų Michel Guerad, virtuvės karalius, paėmė savo širdį į ranką padėti persilaužimui maisto užšaldymo procesui Prancūzijoje.

— Kas per baimė! šaukė Prancūzijos gastronomai dar neseniai, kai kalba užkliūdavo maisto šaldymą. Niekas neišdriso prisiartinti prie užšaldymo išlaikyti maistą šviežiu. Visi tokį užšaldytą maistą paneigdavo.

Nemalonu buvo tam, kuris Prancūzijoje negalėjo ant stalo pastatyti šviežios mėsos, šviežių daržovių, šviežiai pagaminto saldaus patiekalo. Visiškai slapta įslinko užšaldytas maistas pirmiausiai į fabričių valgyklas, į mokyklas, kurios vaikus maistu aprūpino, į pigius restoranus.

Virėjas Guerad pirmas išdriso tą "tabu" sulaužyti. Kartu su viena firma, kuri nuo 1961 metų priklausė Šveicarijos "Nestle" koncernui, jis pagamino gatavai paruoštą valgymui maistą užšaldymui, kuris jo vardu ir toliau yra gaminamas.

Guerad pasiėmė didelę riziką prieš prancūzus, kurie tampriai susiję su savo tradicijomis. Jis pastatė rizikai savo tris laimėtas Michelin žvaigždes, keturias raudonas virėjo kepurės ir tris raudonas gaidžių šukas! Guerad yra daugiausiai atžymėtas virėjas Prancūzijoje.

Užšaldymas jam nebuvo iš pagrindų svetimas, nes lapuotą tešlą jis jau gamino seniai užšaldymo procesus. Jis surado, kad užšaldyta ir vėl atšildyta ji daug skanesnė ir geresnė.

Šimtas dvidešimt gatavai paruoštų maisto rūšių stovėjo jo programoje. Po ilgų ir išsamių bandymų

liko tik aštuoni, kuriuos Guerad ir jo bendrininkai rado tinkamais paravimui ir naudojimui.

Guerad paaiškino, kad suradimas, kuris maisto paruošimas geriausiai tinka užšaldymui, yra ilgas procesas, nes reikia šešis mėnesius laukti, kad tiksliai galima būtų nustatyti kaip produktas laikosi. Taip stebint, viena iš jo pagamintų daržovių sriuba, po dviejų mėnesių prarado spalvą. Užšaldyta citrina po kelių mėnesių priėmė kartų medicinišką skonį, o Estrogon po trijų mėnesių turėjo šiaudų skonį.

Užšaldyto maisto pareikalavimas Prancūzijoje toli nuo kitų Vakarų kraštų atsilikęs.

1978 metais tik 8 iš 100 šeimų turėjo užšaldymo dėžę, 1979 metais jau ją turėjo 29 iš 100, o 1985 metais numatyta, kad 35 iš 45 šeimų turės užšaldymo dėžę.

Užšaldytų produktų gamyklų vadovybė galvoja, kad ateityje ši šaka labai išsiplės. Guerad galvoja, kad vartojimas gatavai paruošto ir užšaldyto maisto taps socialiniu reiškiniu.

Moterys vis daugiau išeina dirbti iš namų ir nebenturi tiek laiko valandomis stovėti prie krosnies, kaip mūsų močiutės galėdavo. Čia užšaldytas, gatavai valgymui paruoštas maistas gali padėti. Ir kodėl gabūs virėjai neturėtų padėti, kad užšaldyti patiekalai atitiktų aukštam gyventojų standartui.

Al. B.

Regina Lokienė

S A P N A S

Beržų ošime išsvajotą
girdžiu balsą ateinant aidu,
Matau veidą raukšlų išvagotą.
Plaukai apgaubti sidabrinio šydu.

Tiesi ranką išvargusią, mamai
Pasiekti tavęs negaliu,
Skausmas spaudžia krūtinę, o
mamai
Rieda ašara veidu ramiu.

Su spinduliu pirmu pro langą
Tu išnyksti bekylančio rūko
skliaute,
Tik kvapas nuo rožių palangės
Dar skverbiasi auštančio ryto
skralste.

Tobuliausio perlo ieškojimas

Perlai yra viena brangenybė labiausiai žmonių vertinami. Jų mistika sukėlė daug legendų ir pasakų apie jų atsiradimą, grožį ir egzotišką jėgą. Indų mitologija aprašo perlus, kad jie susiformavo nuo dangaus rasos lašų, kurie krinta ant vėžlinių gyvių mėnulio pilnatyje. Romos istorikai tvirtino, kad Kleopatras suviliojo Cezarį pirma ištirpindama vertingą perlą į jo vyno stiklą.

Kas kada nors buvo užburtas šilkinų vaivorykštės perlų spalvomis, tam šitos pasakos turi beveik tiesos aureolę.

Šiandien pamatyti gražius perlus nėra jokia retenybė, kaip tai buvo kitada.

Nežiūrint, kad natūralūs perlai dar didelė retenybė, pasisekusi dirbtinė perlų kultūra pasidarė kasdienine realybe.

Iš tikro, perlų kultivavimas pasiekė tokią techniką, kad reikalingas tikrai greitas sėklinės medžiagos įsodinimas paskatinti perlų austrę pagaminti visiškai natūraliai atrodantį perlą, pilnai lygų savo spindesiu ir tobulumu gražiausiam natūraliam perlui.

Kultivuotų perlų gamyba yra unikaline Japonijos pramonė. Nors perlų kultivavimu užsiima dar ir kelios kitos valstybės, bet ir ten jie yra tiesiogine Japonijos ekspertų priežiūra ir tie perlai galiausiai atvežami į Japoniją apdailinimui ir galutiniam apdirbimui.

Pagrindinis perlų kultivavimas yra visiškai paprastas, bet dirbtinis paskatinimas yra natūralus reiškinys.

Į trijų metų senumo perlų austrę tampa įsodintas mažas karoliukas nuo kiaula-kojės dvigeldinės krauklės ir Amerikos gėlaus vandens moliuskas. Jis tampa perlo branduoliu. Taip pat mažas gabaliukas membranos nuo kitos austrės perlo paviršiaus tampa įsodintas kartu su karoliuku, kad tas augtų aplink jį paskatindamas perlamutro sekreciją.

Atsargiai žiūrima kur karoliukas įsodinamas, kad užtikrintų sklaidų ir lygų užbaigto perlo paviršiaus formavimąsi. Šitas įsodinimas įvyksta kas metai balandžio ir spalio mėnesiais.

Perlų austrės patalpinamos į vietą narvus ir pakabinamos nuo medinių plauštų perėjimo vietoje. Šios vietos atydziai parenkamos, jos turi turėti lengvą jūros bangų judėjimą ir gerą jūros vandens cirkuliaciją. Ties krepšiai ar narvai guli dviejų ar trijų metrų jūros gilumoje.

Kartą ar du kartus per metus tuos narvus iškelia apvalymui nuo susirinkusių jūros dumblių, kurie galėtų sukliudyti sklaidų kiaukutinio gyvio vystymąsi. Po trijų metų augimo, lapkričio, vasario mėnesiais austrės iškelia ir išima perlus. Tuos perlus po pirmo nuvalymo išskirsto rūšimis ir juos nuodailina, naudojant valgomą druską ar valgomą sodą. Po to juos vėl nuplauna ir išdžiošina. Tada juos dar kartą perrenka ir suvarsato, deda į žiedus ir kitus įvairius papuošalus.

Žmonės jau nuo amžių mėgino

dirbtinu būdu išauginti perlus, bet sėkmingo perlų kultivavimo istorija prasidėjo tik 1893 metais kai Kokichi Mikimoto sėkmingai užaugino Simos pusiasalyje pusiau apvalius perlus.

Po daugelio metų kantrių bandymų, Mikimotoi pasisekė išauginti perlus lygius grožiu į tuos, kuriuos pagamina gamta. Nežiūrint to pasisekimo, perlų kultivavimas juvelyrų pramonėje atsiliko iki antrojo pasaulinio karo. Po karo valdžios paramos pasipirta kultivuotų perlų pramonė greitai pražydo ir jų gamyba išaugo.

1967 metais ji pasiekė 146.000 kilogramų, 15-ka kartų daugiau negu 1952 metų kiekis. Didelis pareikalavimas iš Amerikos ir Europos paėmė beveik 90 procentų visų šitų perlų eksportui. A.L.B.

S L O G A

Ar mūsų močiutės tikrai galėjo išgydyti persišaldymą?

Šiandien klausiamo, ar mūsų močiutės tikrai žinojo kaip išgydyti persišaldymą ir slogą? Ar viena iš 3.000 mūsų tautos anksčiau žinomų ir naudojamų vaistų greičiau padės atsikratyti tų šnypštimų ir čiaudulių, negu paskutiniai medicinos stebuklai.

Artinasi šaltesni orai ir bus galima išmėginti. Pagal paskutinę statistiką daugumas iš mūsų turės mažiausiai du kartus slogą šią žiemą ir slogos ir influencijos mikrobai gal daugiau šiais metais pasireikš, taip pranašaujama, negu praėjusiais metais.

Taigi vietoje išrastų slogos vaistų, reikėtų pagalvoti ir apie močiutės mėgstamą vaistą: stiklas labai karšto, seno alaus su medumi. Mūsų močiutės taip pat neturėjo įvairių vaistažolių arbatų, kurios jeigu ir nepadėdavo, tai tikrai padėdavo užmirti ligą. Jos mokėjo pagaminti įvairiausių gėrimų mišinius: šiltą pieną su vynu, obuolių sunką su alumi, mišinį karšto vandens su alkoholiu, pipirais, burokų sunka ir įvairiomis vaistažolėmis ir prieskoniais.

Ir šiandien girdėti teigiami pasisakymai apie seną slogos gydymo būdą, būtent: pamirkyti kojas karšto vandens pripildytame kibire, kuriame įmaišyta muštardos. Taip pat valgant karštą svogūną išvirintą piene.

Kitokios gydymo priemonės, kurias močiutėlių generacijos beveik visuose Europos kraštuose naudavo ir jos įtikindavo visus, kad padeda - reguliariai valgyti mėsos ir juodą syrupą.

Alisa Baltrukonienė

DRUSKA GYDO

Jeigu prakaituoja kojos, jų pėdas kasdien mirkyti šiltame vandenyje apie 20 minučių, kuriame ištirpinta sausa druska. Po savaitės nemalonūs kvapas pranyks ir kojos daugiau nebeprakaituos. Taip pat gerai retkarčiais pabraidyti jūroje.

Pasižvalgykime Amerikos lietuvių veiklos horizontuose

Rašo Jurgis Janušaitis

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba, skatindama kūrybos žodį, įsteigė grožinės literatūros premiją. Premijos dydis \$ 3.000.

Praėjusių metų geriausia grožinės literatūros veikalui atrinkti buvo sudaryta juri komisija - dr. R. Šilbajoris - pirmininkas, dr. D. Tamulionytė sekretorė, Balys Gaidžiūnas, Viktoras Mariūnas ir Vytautas Volertas nariai.

Komisija susipažinusi su praėjusių metų grožinės literatūros veikalais, premijai atrinko, rankraštyje tebesantį, Kazio Bradūno poezijos rinkinį - "Užeigoje prie Vilniaus vieškelio".

Premijos įteikimo išlikmės įvykis gegužės 17 d. Clevelande, kur drauge bus įteiktos JAV LB Kultūros Tarybos jau anksčiau paskirtos premijos už dailę, teatrą ir muziką.

Laureatas Kazys Bradūnas, dienraščio Draugo kultūrinės laidos redaktorius yra vienas iš kūrybingųjų poetų išeivijoje.

"Užeigoje prie Vilniaus vieškelio" poezijos rinkinys yra jo tryliktoji knyga.

Už savąją kūrybą poetas Kazys Bradūnas yra laimėjęs ankstyvesniais metais šešias premijas.

Plati LB ir Jaunimo Sąjungos konferencija

Balandžio 11-12 d.d. netoli Detroito, gražioje Dainavos stovykloje buvo suskridę PLB valdybos, JAV LB Tarybos prezidiumo, Krašto Valdybos, Kanados LB Krašto valdybos, PLJS-gos valdybos, Kanados LJS-gos valdybos nariai, PLB Garbės Teismo ir Kontrolės komisijos pirmininkai, "Pasaulio Lietuvis" redaktoriai, Antrųjų Lietuvių Dienų ruošimo komiteto pir-

ŠEIMININKĖMS

KEPTA ŽĄSIS ARBA ANTIS SU KOPŪSTAIS

Kepta antis yra labai populiari pietums. Bet vis dažniau ir žąsis pasirodo čia didesnėse parduotuvėse. Paruošimas žąsies yra kaip ir anties. Vienas receptas čia su ragintais kopūstais.

Naudokite maždaug kilogramą rūgščių kopūstų vienai žąsiai. Jeigu kopūstai per rūgštūs - reikia nuplauti; įdėjus į puodą užpilti verdančiu vandeniu, kad iki pusės apdengtų. Dadėti pakeptą svogūną, 3 saldžius pipirus, 3 kvepiančius pipirus ir druskos. Uždegus vis pamaisant, tušinti taip, kad kopūstai nepriliptų prie puodo dugno. Kai kopūstai suminkštėja, žąsis arba antis priekšama ir užsiuvama. Nupiovus sparnus ir šlauneles, kepti pečiuję kol paruduos. Kai paruduoja užpilti 1 iki 1½ puodelio vandens ir uždegus dar kepti kol suminkštės, nuolatos ją su skysčiu palaistant. Su rūgščiais kopūstais kepta žąsis ar antis valgoma karšta. Viduryje padėklo sudedami supiaustyti gabaliukai, iš vienos pusės sudedami kopūstai iš kitos keptos bulvės.

Patartina iš anksto, naktį prieš keptant, paukštį ištrinti iš viršaus ir vidaus su druska ir svogūnu. Prieš keptant reikia nuplauti ir išdžiovinti.

mininkas, jo pavaduotojas, PLB įvairių komisijų nariai į plačią konferenciją, kurioje dvi dienas buvo sprendžiami labai aktualūs Lietuvių Bendruomenės ir LJS-gos reikalai. Aptarta PL Dienų, įvykstančių 1983 m. Čikagoje ruošimas, V PLJ Kongreso reikalai. Ilgiau nagrinėtos švietimo, kultūros, politinės veiklos, finansų, sporto ir socialiniai reikalai. Taip pat aptartas labai opus klausimas - Lituanistikos katedros finansavimas.

Konferencijos dalyviai, tiek LB tiek ir Jaunimo Sąjungos į visas problemas žvelgė rimtai, planavo veiklos metodus ir nustatė gaires. Konferencijoje vyravo atvirumas, nuosirdumas, nestokota entuziazmo planuojamiems darbams atlikti. To kios konferencijos kaip tik ir išryškina Lietuvių bendruomenės didžiuosius uždavinius, jos reikalingumą, užtikrina išlikimą ilgiametams.

Pažymėtina, kad LB gretose ir Jaunimo Sąjungoje aktyviai reiškiasi ne tik vyresnieji, bet vidutinioji ir jaunimo kartos. O tai džiuginantis ir šviesūs pragiedruliai, rodą, kad lietuviškosios veiklos platiuose baruose negreit stokos gerų darbininkų.

1983 m. Čikagoje planuojamos Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos ir V PLJ Sąjungos ruošiamas kongresas, gal būt ir kitos šventės tikrai sujungs laisvojo pasaulio lietuvių. Neabejotina, kad ir iš Australijos lietuviškųjų kolonijų susilauksime daug svečių ir aktyvių renginių dalyvių. Gi mano kolega Antanas Laukaitis, JAV ir Kanados sportininkų viešnagės metu Australijoje pareikė, kad atvešias 120 geriausių, įvairių šakų sportininkų. Tad jau dabar Australijos lietuviai galėtų pradėti planuoti keliones į JAV 1983 metais.

Rajoninė Tautinių Šokių šventė

Iki šiol buvo jau įprasta, kad kas penki metai Čikagoje įvykdavo grandiozinės Tautinių šokių šventės. Tai, žinoma, didelis mūsų kultūrinės veiklos triumfas. Deja, tokiose šventėse negalėdavo dalyvauti tolimųjų kolonijų didesni skaičiai lietuvių, o tautinių šokių grupės ne visos būdavo pajėgios šventėje dalyvauti dėl finansinių sunkumų. Tad greičiausia Lietuvių Tautinių Šokių Instituto vadovybė, susitarusi su Rytinio pakraščio tautinių šokių grupių vadovėmis ir vadovais, nutarė gegužės 31 d. Hartforde suruošti "Mažąją Tautinių Šokių šventę", kurioje dalyvaus rytinio pakraščio lietuvių kolonijose veikiančios tautinių šokių grupės ir lituanistinių mokyklų mokiniai - tautinių šokių šokėjai.

Tai sveikintinas sumanymas. Tokios šventės paskatins lietuviškąjį jaunimą dar daugiau domėtis tautiniais šokiais, bus jaunimui tikslas ir paskata tokiom šventėm ruoštis, tuo pačiu bus žymiai pagyvinata lietuviškoji veikla jaunimo tarpe. Tuo pačiu lietuvių visuomenė tose apylinkėse turės progos gerėtis mūsų tautinių šokių, kad ir mažesnėmis, bet gražiomis šventėmis.

STASYS ČIŽAUSKAS - AKIVARA, "PRADŽIOS PABAIGOS" AUTORIUS MIRĖ

Prie jo karsto rožančiaus metu dar pasakyti jo paties sudėti žodžiai, kurie jau nebe jomoru nuskaubė, kaip paprastai būdavo, bet padėkos malda:

— Su rudenio verkiančiu vėju, kai manęs jau čia nebėra, dėkoju, kad mane lydėjot ir dabar lydit su malda.

Stasys Čižauskas mirė balandžio 24 d. Royal Melbourne ligoninėje 54 metų amžiaus. Jis gimęs Kybartuose 1926 m. rugpjūčio 9 d. Karo metu į Vokietiją pasitraukė visa Čižauskų šeima - tėvai, trys sūnūs ir duktė. Stasys buvo tik 18 m. gimnazistas. Po karo apsigyveno Weiden stovykloje. Čia Stasys jau rašė eilėraščius, humoro daineles.

Čižauskų šeima įsikūrė Melbourn, Stasys stipriai reikšėsi humoristiniu žodžiu. Čia jis pats organizavo dainininkus ir jo surašytas kupletais užpildydavo ne vieno parengimo programą. Tai buvo linksmybių broliai, pavadinti "Skersvėju". Tas skersvėjis papūsdavo ir linksmai, ir kartais ką įgnybdavo. Nėgana to, jis pradėjo kurti vaidinimėlius. Jie buvo taip pat linksmo pobūdžio, kaip tai "Senbernio teismas", "Senbernio galas". Šiuos vaidinimėlius pradžioje scenoje parodydavo ateitininkai, vėliau jų paduodavo ir skautams. Skautai pastatė "Poną daktarą Skambutį", "Augo girioj ažuolėlis", "Barbekiu" ir kitus. Yra sukūręs vieną kitą montažą ir kuriam nors minėjimui. Daugiausia gal prirašė jis Tėviškos Aidoose savo skyriuose "Pradžios Pabaiga". Čia jis pasirašydavo Akivara. Tą skyrių jis turėjo jau nuo pirmųjų Tėviškos Aido metų ir rašė išties. Eliuotas jo kritiškas žodis buvo taiklus.

Sukūręs šeimą, augino dvi dukreles - Loretą ir Ritą. Kai tik jos paūgėjo, tuoj atsidūrė lietuviškoj mokykloj. Taip ir Stasys atėjo dirb

ti į lietuvišką mokyklą. Pradžioje buvo Tėvų Komiteto pirmininku, o vėliau šioje Parapijos Sekmadienio mokykloje vadovavo mokyklos chorui. Taip jis lietuviškas dainas mokino apie 7 metus. Kai kurias tų dainų jis ir pats kūrė. Pasinaudojo jo gabumu ir mūsų dainininkai. Taip Birutės Tamošiūnienės išleisto plokštelėj "Svajonių Sūkuryje" Stasio žodžiai melodijoj "Sudie".

Kadangi jo žmona Danutė didelę skautų veikėją, tai ir Stasys ten talkininkas. Ne tik, kad jis skautams sukūrė vieną kitą vaidinimėlį, bet buvo ir skautų Tėvų Komiteto pirmininku. Kada skautai ruošė Australijoj VI Tautinę Stovyklą ir leido šiai Stovyklai dainorėlį, Stasys sukūrė stovyklai himną, kuris ir atspausdintas tame dainorėlyje.

Buvo jis Melbourne Lietuvių Klubo Taryboje. Čia jis sekretorius, o vėliau vicepirmininkas.

Savo ligą Stasys pajuto prieš porą metų. Pradėjo skustis skrandžiu. Padaryta operacija. Jautėsi kiek geriau, bet ne visiškai. Jis pats žinojo, kad jo žaizda yra piktybinė, bet nė vienam nesakė. Jautėsi ir gyveno, kaip visai sveikas. Tik po

metų jo nuotaika kiek atšalo. Ne tik nuotaika, bet ir veidas pradėjo rodyti ligos žymes. Pradėjo kankinti baisūs kosulys. Reikėjo daktaro pagalbos. Taip paaiškėjo, kad liga jau plaučių bronchozė. Čia ir prasidėjo "Pradžios Pabaiga". Atsidūrė Royal Melbourne ligoninėje. Po kelių dienų paralyžavo jo vieną pusę. Taip sutiko jis Velykų šventes. Dar keletą dienų ir Stasys užgeso.

Atvelykio pamaldose visi išgirdo tą žinią, kad Stasys mirė. Vakare prie jo karsto rožančiui susirinko labai daug žmonių. Atsisveikinimo žodį pasakė Alisa Baltrukonienė - Liet. Klubo Tarybos vardu, Algis Simkus - Parapijos Sekmadienio mokyklos vardu, Algis Bertasius - Skautų Tėvų Komiteto vardu, Brigita Szentimrey - jaunimo vardu, Kovalskis - svečias iš Canberros draugų vardu.

Pirmadienį, balandžio 27 d. pilna lietuvių bažnyčia žmonių. Mišių metu aukas atnešė velionio dukros - Loreta ir Rita, Nemažai žmonių dalyvavo iš Geelongo, nes Stasys kurį laiką gyveno Geelonge. Mišių metu tyliai grojo vargonai. Mišias už mirusįjį aukojė kun. Pr. Vaseris, su kuriuo jis dirbo Weiden stovykloje. Labai daug žmonių prie mės šv. Komuniją.

Po Mišių velionis palydėtas į Fawknere kapines, kur prieš keletą metų palaidota jo mama, o taip pat ir jaunesnis brolis Vytautas. Čia atsisveikinimo žodį pasakė ALK Federacijos vicepirmininkas. Halina Statukienė, padėkodama velioniui už jo bendradarbiavimą Tėviškės Aidoose ir pareikšdama užuojautą velionio broliui Valentinui - Federacijos Valdybos pirmininkui.

Lietuviškos žemės žiupsnelį nubėrė ant Stasio karsto jo tėvelis Vincas, žmona Danutė, dukterys Loreta ir Rita, brolis Valentinas, sesuo Aldona ir artimieji.

Sermonys buvo Lietuvių Namuose. Iš kapinių susirinko dar gera šimtinė žmonių. Čia jis prisimintas dar trumpa malda.

Amžiną tad jam atilsį! p.v.

Stasio Čižausko eilėraštis iš "Pradžios Pabaigos"

"S I A N D I E N"

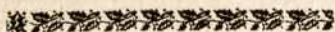
Toli, toli ta Lietuva.
Kaip sapnas, kaip sena knyga,
skaityta jau labai seniai
ir jau prisimenam mažai -

Toli, toli ta Lietuva.
Ir nebeskamba ta daina.
Jie nedainuoja tas eiles,
kurias prisimenam dar mes.

Toli, toli ta Lietuva.
Po kruvina Maskvos ranka.
Ar ji kada pabus ar ne?
Kiek rūpinamės dėl jos čia?

Toli paliko Lietuva.
Bet ir čionai dar ji gyva.
Gyva kalba jos, papročiai,
Dar skaitomės mes jos vaikai.

Sava spauda ir mokykla,
Bažnyčioje sava kalba,
Tautiniai šokiai, stovykla
Ir chorų skambanti daina.

Printed by "Tėviškos Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031.
Published by Mr. Valentinas Čižauskas, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 38 Coghlan St. Niddrie Vic. 3042.

= Lenkijos Skautų Sąjunga, dabar turinti apie pusketvirtą milijono narių, nutarė išstoti iš Lenkijos socialistinio jaunimo sąjungų federacijos, kadangi skautų bendradarbiavimas su ta federacija iki šiol buvo nesėkmingas, o skautai lieka ištikimi Dievui, Tėvynei ir artimui.

= Čekoslovakijos komunistinė valdžia paleido iš kalėjimo jėzuitą kunigą Františką, kuris buvo kalinamas už religinės spaudos platinimą. Iš kalėjimo paleistas ir kitas čekas jėzuitas kun. Jan Bartha, kuris buvo kalinamas irgi už religinę spaudą.

= Vakarų Vokietijos katalikai ir protestantai drauge atspausdino Sventojo Rašto Naująjį Testamentą, atžymėdami ekumeninę dieną.

= Austrijos sostinėje Vienoje liepos 1-5 dienomis įvyks Europos vyskupų susirinkimas tema: "Vyskupų atsakomybė pasauliečių krikščioniškoje veikloje". Į susirinkimą pakviesti visų Europos kraštų krikščionių atstovai, Europos vyskupų konferencijų tarybos nariai, norima pabrėžti Europos kontinento vientisumą, išplėsti ryšius su vietinėmis Bažnyčiomis visuose Europos kraštuose.

= Amerikos slovakių katalikų federacija susaukė savo penkiasdešimtąjį suvažiavimą Clevelande balandžio gale, atžymint federacijos įsteigimo 70 m. sukaktį. Federacija jungia visus šiaurės Amerikoje gyvenančius slovakių kilmės katalikus ir jų apie tūkstantį kunigų.

= Brisbane. "The Catholic Leader" balandžio 19 d. laidoje per visą puslapį atspausdino straipsnį apie Popiežiaus Mišias, aukotas Lietuvių koplyčioje šv. Petro bazilikoje, minint Lietuvių šv. Kazimiero kolegijos sukaktį, įdėjo šv. Kazimiero paveikslą iš Pranciškonų bažnyčios Krokuvoje. Kitame puslapyje rašo apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios persekiojimus.

= Sydney. "The Catholic Weekly" balandžio 26 d. laidoje vėl plačiai rašo apie lietuvių naujai įkaltus Sovietų kalėjimuose, Žinios paimtos iš LKB Kronikos Nr. 46. Šis laikraštis jau turi įsivedęs atskirą lapą - Geležinės Uždangos Bažnyčios.

= Popiežių Joną Paulių II antradienį aplankė 5.000 įvairių pasaulio kraštų universitetų studentai Romoje, dalyvaują Opus Dei katalikų sąjūdžio surengtame tarptautiniame universitetų jaunimo kongrese. Popiežius jiems kalbėjo apie Dievo Sūnų, kuris tapo žmogumi, kad mus išlaisvintų iš egoizmo ir atskleistų tikrąją gyvenimo prasmę.

= Romoje popiežių Joną Paulių II penktadienį aplankė Europos Radijo Unijos komisija, dalyvavusi 34-toje darbo sesijoje. Popiežius apžvelgė jų darbą ir pakartojo, kad Bažnyčia remia ir skatina socialinio susižinojimo srityje dirbančiuosius, kai per radiją siekiama ugdyti visuomenėje krikščioniškas ir humaniškas vertybes.

Brangiam broliui ir vyrui

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

mirus, skausmo valandoje jo seserį - mūsų Draugijos narę Aldoną Sakalauskienę, brolių Valentina - ALK Federacijos pirmininką, žmoną Danutę, jų šeimas, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame, prašydami Viešpatį jo sėlai Amžinos Ramybės.

Melbourno Lietuvių Katalikų Moterų Draugija

Mūsų skautiškos šeimos bičiuliui

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

iškeliavus į Amžinuosius Namus, jo žmonai v.s. Danutei, dukroms vyr. sk. fil. Loretai ir jaun. sk. Ritai, jo tėveliui, giminėms ir artimiesiems reiškiamo giliausią skautišką užuojautą ir liūdime kartu su jumis.

Melb. Skautininkų Ramovė

Parapijos Sekmadienio Mokyklos dainų mokytojai

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

mirus, jo žmonai Danutei - mūsų mokyklos mokytojai, jos dukroms, giminėms ir artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą. Tegu gerasis Dievas duoda ištvermės liūdesyje, o mirusiajam amžiną ramybę!

Melbourno Parapijos Sekmadienio Mokykla

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Motinos Dieną minėsime ateinančią sekmadienį, gegužės 10 d. Šv. Mišios už visų mūsų motinas. Auką įmesti į aukų dėžutę prie bažnyčios durų. Po pamaldų Motinos Dienos minėjimas Lietuvių Namuose 2.30 val. Minėjimą ruošia Parap. Sekmadienio mokykla.

Gegužinės pamaldos Parapijos Namuose Kensingtone šeštadieniais 6 val. vak. Sekmadeniais bažnyčioje lietuvių šv. Mišias baigiame gegužinėm pamaldom.

ALK Federacijos Valdyba gegužės mėnesį prašo visus lietuvius maldai už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. Melbourne Valdybos nariai kiekvieną sekmadienį budės prie šv. Jono bažnyčios rinkti aukoms Religinei Salpai, kuriai vadovauja J. E. vyskupas Vincentas Brizgys. Australijoje aukų rinkimui gegužės mėnesį Valdybos paprašytas vadovauja Antanas Bakaitis. Prisidėkime savo auka, nes kol bus Lietuvoje gyvas lietuvių tikėjimas, tol nepasiduos rusinimui, nepasiduos bedievybei, tol bus Lietuva gyva.

A.A. Petronėlė Saulaitienė, 66 m. amžiaus, mirė balandžio 24 d. giliame liūdesyje palikus dukrą Ireną, sūnų Alfredą su jų šeimomis. Laidotuvių šv. Mišios buvo šv. Jono bažnyčioje balandžio 28 d. ir palydėta į Footscray kapines. Už jos vėlė šv. Mišias aukojo B. Aglinskienė, P. Alešūnienė, R. A. Baikauskas, A. V. Balnioniai, O. Baltrušaitis, G. Baltutytė, Duobų šeima, A. E. Jomantai, J. Kamarauskas, E. M. Matulionis, P. Naujokaitis, A. Ramanauskas, L. A. Ramanauskas, S. Z. Raudžiai, O. Rukšėnas, S. Savickienė, Steponavičiai, B. N. Simonėliai, P. Usienė, J. J. (pavardė neišskaitoma), Z. Augaitis, J. Usas.

Regina Vaičiaitienė gavo žinią, kad Adelaidėje mirė jos tėvelis Bronius Plokštis, 86 m. amžiaus, balandžio 27 d. Su vyru Leonu Vaičiūčiu išvažiavo Adelaidę į laidojimą.

Už a.a. Stasį Čižauską jo laidojimo metu šv. Mišias aukojo: J. L. Kebliai, Obeliūnai, J. J. Každaliai, G. P. Lazutkai, J. Mikštas, J. Svažas, J. J. Simučiai, J. M. Vaitkai, A. V. Griksėliai, Z. Raudys, L. E. Marganavičiai, Danutė, Rytutė ir Loreta, E. V. Čižauskai, J. M. Venckai, A. R. Vyšniauskai, A. V. Sakalauskai, P. Naujokaitis, B. L. Padgurskiai, A. Z. Barilai, L. Ramanauskas, P. Usienė ir S. Gabecienė, E. Siurnienė, J. Žitkevičienė ir J. E. Balčiūnai.

Gyvojo Rožančiaus nariai gegužės mėnesį meldžiasi, kad pamaldumas į Mariją stiprėtų mūsų lietuvių tarpe.

Gyvojo Rožančiaus narių susirinkimas Parapijos Namuose gegužės 16 d. 6 val. vak.: šv. Mišios

už mirusius narius, gegužinės pamaldos, Dvasios Vado žodis, paskaita, Religinė Salpa, arbatėlė, - praneša Būrelio vadovas P. Vaičiūnis. **Geelonge** lietuviškos pamaldos gegužės 10 d. sekmadienį 9 val. šv. Jono bažnyčioje, North Geelong.

SYDNEJUS

Gegužis - Marijos mėnuo. Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė ragina visus lietuvius katalikus atgaivinti gegužinės pamaldas.

Gegužinės pamaldos Sydney kiekvieną sekmadienį po šv. Mišių Lidcombe. Kiekvieną penktadienį Lietuvių Klube Bankstown naujo pastato kambary 7 val. vak. Šeimos ir organizacijos kviečiamos susiburti grupėmis ir pasikviesti kunigą.

Wolongong lietuviams mūsų šv. Mišios gegužės 2 d. 5 val. St. Francis koplyčioje ir gegužinės pamaldos.

Motinių pagerbimas gegužės 9-10 dienomis. Sydney Parapijos mokyklos ir Ateitininkų paruoštos radijo programos 2 ir 9 d.d. nuo 10 val. per lietuvišką valandą 2EA radijo stotyje.

Mirusiųjų paminėjimas gegužės 9 d. šeštadienį - mirusių motinų pagerbimas Sydney lietuvių kapinėse Rookwood 4 val. p.p., pamokslas ir maldos - giesmės už visus mirusius motinas. Jau kapai gražiai išvalyti, tik atneškite gėlių ir uždekit žvakutes.

Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas gegužės 10 d. sekmadienį 11.30 v. Lidcombe, ypač kurie savo intenciją išreiškė aukos forma. Per Mišias giedos Dainos choras, vad. Br. Kiverio. Organizacijos kviečiamos, ypač jaunimas.

Motinių pagerbimas parapijos salėje tuojau po pamaldų, kurį ruošia Parapijos Sekmadienio mokykla ir Ateitininkai. Pačių jaunųjų eilėraščiai ir dainų posmai mamytėms. Po programos kavutė mamytėms ir dalyviams. Kviečiu visus.

Kun. P. Butkus

MENININKAI ATSILIEPKITE !

Jau laikas pradėti ruošti didžiam Meno parodai Melbourne. Liet. Kat. Moterų D-ja Melbourne savo jubiliejaus proga rugpjūčio mėnesį yra numaciusi suruošti grandiozinę Meno parodą, apimančią visokeriopas meno sritis. Kai kurie menininkai jau įsijungę ir ruošiasi parodai dalyvauti. Norėtume, kad kuo daugiau menininkų įsijungtų į šią parodą, suteikdami progos mūsų visuomenei ne tik pasigėrėti jų kūrinių, bet kas patiks ir įsigyti. Eksponatus parodos metu bus galima parduoti. Nedelsdami susisiekit su šios parodos vadove I. Jokubauskiene dėl informacijų, tel. 397 6676.

Melb. Liet. Kat. Moterų D-jos Val.

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

mirus, žmoną Danutę, dukras - Loretą ir Ritą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Tautinių Šokių Grupė "Gintaras"

Giliai sukrėsti buvusio Melb. Liet. Klubo Tarybos nario

A+A STASIO ČIŽAUSKO

mirtimi, reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Danutei, dukroms Loretai ir Ritai, broliui ALK Federacijos pirmininkui Valentinui Čižauskui, sesutei Aldonai Sakalauskienei, Stasio tėvėliui ir visiems giminėms ir artimiesiems.

Melb. Liet. Klubo Taryba

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

mirus, Skyriaus narei sėsei Loretai ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Akad. Skautų Sąjūdžio Melbourne Skyrius

Skautiškos idėjos sesė v.s. Danutę Čižauskienę, Jos mylimam vyrui

A+A STASIUI ČIŽAUSKUI

mirus, Ją pačią, Jos šeimą, gimines ir artimuosius, didžiojo skausmo valandose, giliai užjaučia ir kartu liūdi

v.s. Alg. Karpavičius

Mano brangiam kūmui

A.+A. INŽ. BRONIUI VINGRIUI

mirus, kūmą Jadvygą ir jos visą šeimą, jų skausmo valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Rimantas Šaulys ir žmona

A+A PETRONELEI SAULAITIENEI

mirus, jos dukrą Ireną, sūnų Alfredą ir draugus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

E. M. Matulioniai

A+A PETRONELEI SAULAITIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu dukrą Ireną, sūnų Alfredą ir jų šeimą, kartu liūdėdamas

Juozas Kamarauskas

"Varpas" klubo vardu sveikiname Oną ir Liną Prašmutus, įžengusius į vedybinį gyvenimą ir linkime jiems daug laimės ir džiaugsmo ateityje.

MLSK Varpas Valdyba

D E M E S I O

D E M E S I O

Sydney Ramovėnai Lietuvių Klube ruošia linksmą pobūvį

LINKSM AVAKARĮ

gegužės 16 d. šeštadienį 7 val. vak.

Maloniai kviečiame visus ramovėnus ir jų draugus. Bus linksma ir įdomi programa, kurią išpildys Newcastle Trio+1 kvartetas, vadovaujamas Z. Zakarauskienės. Linksmieji Broliai, vadovaujami E. Lašaičio ir kitos staigmenos. Įėjimas laisvas.

Laukiame visų iš toli ir iš arti. Nesigailėsite !

"Ramovės" Valdyba

SPORTO BALIUS

Rengia Sporto Klubas Varpas Melb. Lietuvių Namuose Karšta vakarienė, geras orkestras, turtinga loterija.

Gegužės 9 d. šeštadienį 7.30 val. v.

Kviečiame visus

Įėjimas \$ 9. Jauniems, pensininkams \$ 6.

Bilietai: L. Mackevičiūtė 560 6187, A. Lynikas 862 1451.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PLB Kultūrinių Reikalų Komisija

PLB valdyba patvirtino PLB Kultūrinių reikalų komisiją: pirmininkas Vaclovas Kleiza, nariai: Romas Kasparas, Danguolė Valentaitė ir PLJS atstovas Linas Rimkus. Komisijos pagrindinis uždavinys: kultūriniai reikalai, išplaukia iš PLB konstitucijos, iš PLB seimo nutarimų ir dabarties reikalavimų.

Rašytojo kelionė

PLB Kultūrinių reikalų komisija, vadovaujama Vaclovo Kleizos prisidėjo prie rašytojo Algirdo Landsbergio kelionės į PEN (Tarp-tautinės Rašytojų organizacijos) kongresą Kopenhagoje. A. Landsbergis aplankė Londono lietuvių, Kestono kolegiją, kurioje yra daug susidomėjimo Lietuvos reikalais, Vasario 16 gimnaziją, Miuncheno lietuviams atliko savo kūrybos rečitalį, visur džiaugdamasis vietos lietuvių ir jų vadovybių priėmimu.

Kultūrinis bendravimas tarp išeivijos lietuvių

Siekiami išplėsti tarp atskirų kraštų lietuvių išeivijoje pasikeitimą knygomis, plokštelėmis, gaidomis, muzikos juostelėmis. Tokio pasikeitimų tinklo organizavimu yra susirūpinusi PLB Kultūrinių reikalų komisija, kuri dabar rūpina si išleisti istoriko Vincento Liulevičiaus knygą "Išeivijos vaidmuo nepriklausomos Lietuvos gyvenime".

Plati Pasaulio Lietuvių Dienų apimtis

II-sios Pasaulio Lietuvių Dienos įvyks 1983 metais Čikagoje. Jose bus šie atskiri renginiai: VI-is Pasaulio Lietuvių Bendruomenės sei-

mas, VI-oji JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventė, Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, V-ojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atidarymas, meniniai, kultūriniai ir kiti renginiai. II-sias Pasaulio Lietuvių Dienas ruošia PLB Valdyba, talkinama specialaus Pasaulio Lietuvių Dienų komiteto, kurio pirmininkas dr. Antanas Razma, jo pavaduotojas Bronius Juodeis. Yra sudaryti II Pasaulio Lietuvių Dienų organizaciniai nuostatai.

Nauji "Pasaulio Lietuvio" numeriai

"Pasaulio Lietuvio" pavėlavę 1980 metų lapkričio ir gruodžio mėnesių numeriai jau atspausdinti ir balandžio mėnesio pradžioje išsiųsti prenumeratoriams. 1981 metų sausio-vasario mėnesių dvigubus numeris spausdėję ir pasiekė skaitytuos balandžio mėnesio viduryje. Nauji "Pasaulio Lietuvio" vyriausiu redaktoriumi pakviestas Bronius Nainys, buvęs PLB Valdybos pirmininkas ir "Pasaulio Lietuvio" redaktorius iki 1978 metų.

Vokietijos lietuvių jaunimo stovykla

Vokietijos Lietuvių jaunimo sąjunga nuo liepos 26 iki rugpjūčio 2 Huettenfelde, Vasario 16 gimnazijos sodyboje, Vokietijoje ruošia jaunimo stovyklą, tema "Lietuviški liaudies papročiai". Stovyklos dalyvių registruoja Kęstutis Ivinskis, Vokietijos LJ Sąjungos pirmininkas.

● Australijoje per Velykų šventes automobilų katastrofose užsiimušė 49 žmonės, o 5 paskendo, 8 žuvo kitose nelaimėse.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Mūsų klientams pakartotinai pageidaujant, organizuojame keliones į Lietuvą.

Kelionė, įskaitant skridimą lėktuvais iš Australijos į Vilnių ir atgal bei viešbučius, kainuoja nuo \$ 1694 asmeniui.

Be to organizuojame ir ekskursiją į Lietuvą.

Grupė išvyksta iš Australijos 1981 m. liepos mėn. 23 d.

Grupė turi ribotą vietų skaičių ir, norint pasinaudoti ypatingai žemom kainom, prašome paskubėti ir registruotis mūsų įstaigoje.

Business Holiday Travel Pty. Ltd.

636 St. Kilda Road, Melbourne, Vic., 3004.

Telef: (03) 51 1478

GEELONGAS

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Motinos Dienos minėjimą ruošia Dr. V. Kudirkos savaitgalio mokykla gegužės 10 dieną. Programoje: 9 val. iškilmingos šv. Mišios, 10 val. minėjimas Lietuvių Bendruomenės Namuose: žodis motinoms, mokyklos mokinių pasirodymas ir kavutė.

Mokyklos Tėvų Komitetas

MELBOURNAS

DAINOS SAMBŪRIO LOTERIJA

Velykinės loterijos balandžio 12 d. (Verbų sekmadienį), Lietuvių Namuose laimėtojai pasiskirstė sekančiai: p. Sadauskas laimėjo vyno bonką (dovanotą J. Kaplūno), p. Simankevičius - šampano bonką (K. Damkienės dovana), p. Lastas - brandy bonką (G. Kelerto dovana), Br. Vingrys - šokoladinį 1 kg velykinį kiaušinį (dovanotą Vikt. Kerpa) ir raguotį, keptą trijų Sambūrio moterų talkininkaujant vyrams, J. Tamošiūnas.

Nuoširdžiai ačiū visiems auktojams už dovanas ir rėmėjams pirkusiems bilietus.

Melb. Dainos Sambūrio dirigentai ir choristai

PERTHAS

VELYKŲ POBŪVIS

Balandžio 19 d. tuoj po pamaldų Lietuvių Namuose įvyko Pertho Lietuvių Bendruomenės Valdybos ruoštas Velykų pobūvis - suneštinės vaisės, kuriose dalyvavo apie 40 asmenų. Pobūvis praėjo labai draugiškoje, šeimyniškoje nuotakoje. Dalyviai labai dėkingi Valdybai už suteiktą galimybę kelias valandas pabendrauti. J.P.

JONO ŠVEDO KŪRYBOS FONDAS

Clevelande kovo 10 d. mirė kompozitorius Jonas Švedas, gimęs Vilkauskėje 1927 m. Muziką studijavo Vilniuje, Vokietijoje ir Amerikoje. Buvo vienas žymesniųjų jaunės kartos lietuvių kompozitorių. Daugelis jo vokalinių, kamerinių ir fortepijono muzikos kūrinių buvo atliekami ne tik įvairiuose koncertuose lietuviams, bet ir amerikiečiams. Amerikoje norima išleisti jo kūrybos rinkinį, sudarytas Fondas ir renkamos lėšos.

Australijoje velionio bičiuliai, ko legos ir kuriems rūpi lietuvių muzika yra kviečiami į Fondą paremti, čekius rašant Jonas Švedas Memorial Fund ir siųsti Nijolei Palubinskienei, 2870 Meadbrook Blvd. Cleveland Hts. Ohio 44118, USA.

SPORTAS

PLAUKIMAS MELBOURNE

Džiugu ir pasigėrėtina, kad Melbourne lietuviškasis jaunimas visuomet aktyviai ir gausingai pasireiškia įvairiuose lietuvių kultūriniuose rengimuose, kas įrodo, kad vyresnioji Melbourne lietuvių karta dėjo pastangas išauklėti savo vaikus lietuviškoje, tautinėje dvasioje ir sugebėjo iškiepti jiems meilę ir atsidaivismą lietuviškiems papročiams, kalbai, dainai, tautiniams šokiais ir kitiems tautiniams pasireiškimams.

Pereitų metų pabaigoje, per plaukimo varžybas Adelaidėje, Melbourne atstovavo didžiausias skaičius lietuviškojo jaunimo ir savo atsiekimais nepadarė gėdos Melbourne. Ypatingai buvo malonu, kad kiekviename užplaukime ir kiekvienoje amžiaus grupėje Melbourne atstovavo vienas ar net keli plaukikai. Ne tik laimėtos vietos, bet sugebėjimai gražiai ir taisyklingai plaukti kelė pasitenkinimą. Keletą mėnesių prieš vykimą į Adelaidę sukruto Melbourne plaukikai ir, kiek laikas ir sąlygos leido, pradėjo treniruotis ir ruošti artėjančiai sporto šventei. Ne tik patys plaukikai, bet ir jų tėveliai rado laiko ir noro savo vaikus vežti į baseinus ir mokykles. Pagerbiant šiuos pasiryžėlius, bandysiu juos čia išvardinti ir neabejoju, kad ir šiais metais jie nuneis rankų ir jau dabar pradės ruošti sekančioms plaukimo pirmenybėms, kurios įvyks šių metų gale per sporto šventę Geelonge. Štai mūsų plaukikų sąrašas, kurie garbingai gynė Melbourne ir sporto klubą Varpa: Indrė Kairaitytė, Asta Vaičiūtė, Gaila Pranckūnaitė, Laura Baltutytė, Kristina Dagytė, Elena Dagytė, Amanda Vaičiūtė, Dalia Tamošaitytė, Birutė Prašmataitė, Veronika Ramanauskaitė, Nijolė Zdanienė, Mikas Katiulis (jun.), Vigis ir Raimondas Zilinskai, Viktoras Zvinakis, Pranas Silas, Mindaugas Simankevičius, Andrius Baltrūnas, broliai Aleksas, Tomas ir Lukas Zdaniai, Linas Seikis, Petras Čelna.

Neabejoju, kad turime dar daugiau plaukikų, kurie arba nediršo, arba neturėjo sąlygų įsitraukti į šią plaukikų grupę, bet tikiu, kad turint sekančią sporto šventę artime Geelonge, turėsime daug daugiau galinčių šioje šventėje dalyvauti.

Zinant, kad iki sekančių lietuvių plaukimo pirmenybių beliko tik apie 8 mėnesiai laiko, noriu paraginti visus Melbourne lietuvių plaukikus jau dabar pradėti treniruotis, nes tik dirbant, mąstint ir treniruojantis galima tikėtis pagerinti savo stilių ir atsiekimus. Taigi, nelaukime paskutinės dienos, bet jau dabar pradėkime ruošti sekančią sporto šventę, o atsiektas pranašumas neabejotinai atneš jums ir visiems Melbourne lietuviams džiaugsmo ir pasigėrėjimo.

Leonas Baltrūnas

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers Pty. Ltd.
Funeral Directors.

North Melbourne: 189 Boundary Road, 3051. 3296144

Frankston: 232 Cranbourne Road, 3199. 7812366

Glenroy: 111 Wheatsheaf Road, 3046. 3062044

Malvern: 1382 High Street, 3144. 5094720

Noble Park: 505 Princes Highway, 3174. 5467644

LIETUVIŲ RADIO
VALANDELES

ADELAIDE 5FM šeštadieniais 9 val. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadienį 11 val. ryto, pirmadienį 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.